ថ

ថ ព្យញ្ជនៈទី ២ ក្នុងវគ្គទី ៤ ជាអឃោសៈ មានសំឡេង [illegible] ។ [illegible] ជា [illegible] ។

ថង កិ. [illegible] : [illegible] ។

ថង់ ន. [illegible] ។

ថៈណាយ ន. (ស. [illegible]) [illegible] : ថៈណាយ [illegible] ។ [illegible] : ថៈណាយ [illegible] ។

ថងមួន ន. (ស. [illegible]) [illegible] : [illegible] ។

ថងយ៉ក ន. (ស. [illegible]) ឈ្មោះដំរីស្រស់មួយប្រភេទ [illegible] : [illegible] ។

ថងយន់ ន. (ស. [illegible]) [illegible] : [illegible] ។

ថងយិប ក. (ស. [illegible]) ឈ្មោះដំរីស្រស់មួយប្រភេទ [illegible] : [illegible] ។

ថង់វង ន. [illegible] : [illegible] ។

ថក កិ. (ស. [illegible]) [illegible] ។ [illegible] ។ [illegible] ។

ថនៈ ឬ **ថនា** (ថៈនៈ ឬ ថៈនា) ន. (បា. ថន; សំ. ស្តន) ដោះ, [illegible] ។ [illegible] : [illegible] ។

ថនិកសត្វ (ថៈនិកៈ—) ន. (បា. សំ.) ពួកសត្វដែល [illegible] ។

ថប់ កិ. [illegible] : [illegible] ។

ថមថយ កិ. [illegible] : ថមថយកម្លាំង ។

ថយ កិ. [illegible] : ថយក្រោយ, ដើរថយក្រោយ ។ [illegible] : ថយសំណាប, ថយទ្រព្យ, ថយកម្លាំង ។

ថយហ្វ័ង កិ. (ស. [illegible]) [illegible] : [illegible] ។

ថលជលិក (ថៈលៈជៈលិក) ន. (បា.) សត្វដែល [illegible] ។ [illegible] ។

ថលបថ (ថៈលៈបៈ) ន. (បា.; សំ. ស្ថលបថ) ផ្លូវគោក, [illegible] ។

ថលមគ្គ (ថៈលៈម័ក) ន. (បា.; សំ. ស្ថលមាគ៌) ផ្លូវគោក [illegible] ។

ថលយាន (ថៈលៈ—) ន. (បា.; សំ. ស្ថលយាន) យានសម្រាប់ផ្លូវគោក [illegible] ។

ថលយាត្រា (ថៈលៈ—) ន. (បា.; ស. ស្ថលយាត្រា) ការដើរផ្លូវគោក, ដំណើរផ្លូវគោក, [illegible]

ទោក; ការចិញ្ចឹមជីវិតដោយបន្ទុំគេ ។ ព. ផ្ទ. *ស្វយាត្រា* ។

ថវិកា (ថៈ–) ន. (បា.) ចំណុះ យោង; ទៃ ។ សព្វថ្ងៃពាក្យនេះប្រើសំដៅយកបញ្ជីដែលគ្រោង ឬកត់ត្រាទុកនូវប្រាក់ចំណូលនិងចំណាយរៀងរាល់ឆ្នាំ ប្រៀបដូចជាធនសម្រាប់ដាក់ប្រាក់ : *គ្រោងថវិកា, ចាយវាយប្រាក់កុំឲ្យហួសលើសពីថវិការបស់ខ្លួន* ។ *ថវិការដ្ឋ* ថវិកាសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងរដ្ឋ ។ *ថវិកាជាតិ* ថវិការបស់ជាតិ គឺថវិកាសម្រាប់ប្រើប្រាស់ជាប្រយោជន៍ដល់ប្រទេសជាតិទាំងមូល ។ *ថវិកាប្រមូល* សេចក្តីសុំប្រមូលដែលក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុធ្វើជូនទៅរដ្ឋសភា ដើម្បីសុំផ្តល់ឥណទានបណ្ដោះ សម្រាប់ចាយវាយបង់ទល់ទម្រាំបានថវិកាដើម ។

ថា ១ កិ. ស្តី, និយាយ, ពោល : *ថាឲ្យ, កុំថាឲ្យគេ, គេថាម៉េច?, ថាតាមគេ* ។ *ស្តីថា* ស្តីប្រដៅ, បន្ទោស : *គេស្តីថាបន្តិចបន្តួច កុំឲ្យប្រកាន់ទំនង* ។

ថា ២ និ. ពាក្យសម្រាប់បង្គួលសេចក្តីដែលមានតទៅ : *ខ្ញុំនិយាយថា "ខ្ញុំមិនព្រមឲ្យទេ"* ។

ថាថាង គុ. (ស. *ថាថាន* អ. ថ. *ថាថាន*) ដែលមានបែបបទ, សំតាំហឹហា : *បុកថាថាង* (ម. ប្រ.) ។

ថាប់ ១ កិ. (ស. *ថ័ប* អ. ថ. *ថ័ប*) ដាក់ឆ្ងាប់, ផ្ទឹកឆ្ងាប់, បិទពាសភ្ជាប់ពីខាងលើផ្ទៃ ដែលមានឃ្មុំកំណត់ខាងក្រោម : *ថាប់ក្រដាសក្បាច់រំយោល, ថាប់ស្លាត់ក្រប* ។

ថាប់ ២ ន. វត្ថុក្រដាសឬសំពត់ជាដើមដែលមានឃ្មុំកំណត់សម្រាប់ដាក់ពីខាងក្រោមក្បាច់សេច មានក្បាច់ស្លាត់ក្របជាដើម : *ក្រដាសថាប់* ។

ថាមពល (ថាម៉ៈពល់) ន. (បា.; សំ. *ស្ថាមពល*) កម្លាំងចិត្តនិងកម្លាំងកាយ; កម្លាំងយ៉ាងស្វាហាប់, កម្លាំងដ៏លើសលុបឬដ៏ខ្លាំងក្លា : *ថាមពលបរមាណូ, កីឡាការបញ្ចាំងថាមពលឲ្យកើតមានពេញលេញ* ។

ថាមភាព (ថាម៉ៈ–) ន. (បា. *–ភាវ*; សំ. *ស្ថាម+ភាវ*) ភាពនៃកម្លាំង, ការមានកម្លាំង, ដំណើរស្វាហាប់អង់អាច ។

ថាមមាត្រ (ថាម៉ៈមាត) ន. (បា. សំ.; បា. *ថាម+មត្ត*; សំ. *ស្ថាម + មាត្រ ឬ មាត្រ*) ប្រដាប់សម្រាប់វាស់ស្ទង់សន្ទុះកម្លាំងនៃគ្រឿងម៉ាស៊ីននិងអគ្គិសនី ។

ថាមវន្ត (ថាម៉ៈវ័ន) គុ. (បា.; សំ. *ស្ថាមវិ + វនី* ឬ *–វន្ត*) ដែលមានកម្លាំង, ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្វាហាប់ : *ជនថាមវន្ត, បុគ្គលថាមវន្ត, អ្នកកីឡាថាមវន្ត* ។

ថារ៉ៃ ន. ឈ្លប់សម្រាប់ហូតឡើងជាអ្នកណាមិនកាប់ដើមមុនគេ ក្នុងល្បែងអ៊ីចឹងមួយ ។

ថាវរៈ (ថាវៈរៈ) គុ. (បា. *ថាវរ*; សំ. *ស្ថាវរ*) រឹងមាំ, មាំទាំ, ឋិតថេរ (ស្ថាពរ) ។

ថាវរកម្ម (ថាវៈរៈក័ម) ន. (បា.; សំ. *ស្ថាវរកម៌*) ការមាំមួន, ការមាំទាំ, ការដែលឋិតថេរ ។

ថាវរវត្ថុ (ថាវៈរៈវ័ត-ថុ) ន. (បា.; សំ. *ស្ថាវរវស្តុ*) វត្ថុដែលមាំមួន, ដែលឋិតថេរ, ដែលជាប់បានយូរអង្វែង ។

ថាស ន. ភាជនៈកងកំណត់រាងមូលឬមានជើង ដែលចងជាគូ សម្រាប់ប្រដាប់ដាក់ភោជនាហារ ឬគ្រឿងផ្សេងៗជាដើម : *ថាសស្លាន់, ម្ហូបមួយថាស* ។ ប្រដាប់មានសណ្ឋានស្រដៀងនឹងថាស តែកណ្តាលមានបង្ហួលសំឡេងតាមរបៀបវិទ្យាសាស្ត្រឲ្យនិតជាប់នៅក្នុងនោះ ហើយអាចធ្វើឲ្យឮសំឡេងបាន : *ថាសម៉ាស៊ីនច្រៀង* ។

ថិរភាព (ថិរៈ–) ន. (បា. *ថិរភាវ*; សំ. *ស្ថិរ–*) ភាពដែលឋិតថេរ, ការតាំងនៅមាំមួន : *សន្តិភាពនឹងឲ្យអគមានថិរភាពអ៊ីវៀតតាត់ទេ* ។

ថិរវេលា (ថិរៈ–) ន. (បា.; សំ. *ស្ថិរវេលា*) វេលាដែលតាំងនៅ, រយៈពេលឋិតនៅមាំមួន, កំណត់កាលនៃវត្ថុមួយៗដែលបានតាំងនៅ : *ថិរវេលានៃកិច្ចសន្យានេះ មានកំណត់ត្រឹមតែមួយឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ* ។

ថិរាយុ (ថិរ៉ាយុ) ន. ឬ គុ. (បា.; សំ. *ស្ថិរាយុស៑*) អាយុយឺន; ដែលមានអាយុយឺន ។

ថី ១ ន. (បា.; សំ. *ស្ត្រី*) *ស្រី* (សម្រាប់ប្រើក្នុងពាក្យជាន់ខ្ពស់ពាក្យ *ស្ត្រី* (ជាសព្ទខ្ពស់) ដែលគេច្រើនតែអានឮស្ទើរតែបញ្ចេញពីឡូថា *ស្ៈត្រី* ឬ *ស័តត្រី* ខុសសម្លេងពាក្យពីព្រោះពាក្យ *ថី* នេះស្មើភាពគ្នានឹងពាក្យ *ស្ត្រី* ដែលជាគូគ្នានឹងពាក្យ *បុរស* គំរូនិយាយថា *បុរសស្ត្រី, ប្រុសស្រី* ឬ *ស្រីប្រុស*; កុំប្រើថា *បុរសស្រី* ឬ *ស្រីបុរស* ព្រោះពុំស្មើភាពគ្នា), ពាក្យរបៀបការប្រើពាក្យ *ថី* នេះប្រើសន្ធាប់ក្នុងការផ្សំប្រើថា : *ថីនិងបុរស មួលមកទាំងអស់ ស្រស់ស្រាយរីករាយ ពេកពោយ រីកាយជ្រះថ្លា ម្នាលថ្វី បុណ្យត្រូវ ជួយគាសីស្ថាន* ។ (ប៉ុន្តែបើអាចអានប្រសោបថា *ស្ត្រី* តែមួយម៉ាត់កើត, ប្រើថា *ស្ត្រីនិងបុរស* វិញក៏បាន, ពាក្យ *ថី* នេះសម្រាប់ប្រើចំពោះតែខាងពាក្យ តាមដោយក៏ត្រូវការប៉ុណ្ណោះឯង) ។

ថី ២ ន. (យ.) គ្រូ ។ ពាក្យសម្រាប់ហៅ *លេខាធិការ* ឬ *លេខានុការ* គឺស្មៀនក្នុងរដ្ឋបាលជាន់ស្រស ចំពោះតែខាងផ្នែកកាតការប្រូតិកម្មក៏គឺហៅថា *ថី* (តាមយួន) ។

ថី? និ. អ្វី?, អី?, មានបើអ្វី?; ពាក្យសម្រាប់សួរគ្នាដោយសេចក្តីងល់, ចាំងចង់ដឹងហេតុ ដឹងដំណើរតាមដោយភាសាឯង; ប្រើបានតែអ្នកធំសួរទៅអ្នកតូច ឬអ្នកដែលស្និទ្ធស្នាល, ដែលមានសភាពស្មើគ្នា; អ្នកតូចសួរទៅអ្នកធំក៏បានខ្លះ ប៉ុន្តែត្រូវ

ឲ្យមានពាក្យគោរពទេសចំពោះណាមួយដាក់ជាខាងដើមដូចយ៉ាង ពាក្យ *ថាន, ថានប្រាស* ជាដើម : *ថានថី ?, ថានប្រាសថី ?, ចុះកថីបានជាយំ ?* (ត. សា.) ។

ថីនមិទ្ធ (ថីន់ មិត ឬ ថី-មិត) *ន.* (បា.; សំ. *ស្ត្យានមិទ្ធ*) សេចក្ដីងងុយងោកងក់ងិកងំងើតសើរងោកលក់, ងំ-ងើតព្រួសងិងងុយដេក, សេចក្ដីរួញក្រាញ់ឬរួញរាក្នុងចិត្តនិងងំ-ងើតងងុយដេក : *ថីនមិទ្ធ ជានីវរណធម៌ទី ៣ ក្នុងនីវរណធម៌ទាំង ៥* ។

ថុប ! ឬ ថុបអះ ! *ឧ.* ពាក្យសម្រាប់ប្រើចញ្ចប់ ឬ បន្ទន់សម្រែកដែលកើតដោយប្រយ័ត្នដោយតក់ស្លុត, មិនឲ្យហួសមកនិងខ្លួនបាន, មានសេចក្ដីថា *ចូរឈប់ !* ឬថា *ចូរចេញ !*

ថូ *ន.* (ស. *ថៅ* អ. ប. *ថូ*) ប្រដាប់សម្រាប់ដាក់ទឹកមានសណ្ឋានដូចដាច់ តែមានកហើយមានគម្របដូចជាថូ : *ថូផឹ, ថូតែ, ទឹកមួយថូ* ។ ប្រដាប់សម្រាប់ដាក់ផ្កាស្រស់មានសណ្ឋានផ្សេងៗ : *ថូផ្កា, ផ្កាមួយថូ* ។

ថូន *ន.* (ប. *ថុន*) ឈ្មោះស្លឹមួយប្រភេទ ពួកស្លរកាញ្ញ សម្រាប់ទះទទួលចង្វាក់ភ្លេងហោរ ។

ថ្ងូ ឬ ថ្ងូ *ន.* ឈ្មោះល្បែងលេងភ្នាល់ស៊ីសងប្រាក់កាសជាល្បែងរបស់ចិន ។

ថ្ងូន ឬ ថ្ងួន *កិ.* ល្មម, គ្រប់, គ្រប់គ្រាន់, គួរសម : *ខ្ញុំឲ្យប្រាក់៥ រៀលប៉ុណ្ណឹង មិនថ្ងូនឹងកម្លាំងដែលគាត់ជួយធ្វើការឲ្យខ្ញុំនោះទេ* ។

ថ្ងូន *ឧ.* ពាក្យសម្រាប់និយាយផ្សំនឹងពាក្យថែ : *ថែថ្ងូន* គឺថែដោយយកចិត្តទុកដាក់ល្មមសល់កិច្ចការ ។

ថើប *កិ.* ស្រូបឲ្យស់ដោយប្រមុះដើម្បីយកក្លិនឬឲ្យដឹងក្លិន... : *ម្ដាយថើបកូនសំឡាញ់* ។

ថ្មើរ *ន.* ដំបងមានជ្រុង ៦ បន្លាដំដាងគោល ។ ពាក្យនេះខ្មែរយើងយកពាក្យយួនមកប្រើ; *ថ្មើរ* យួនថា *ឈើគ្រោស, រំពេ;* តែខ្មែរយើងយកពាក្យនេះមកឲ្យឈ្មោះដំបងមួយប្រភេទ ដែលមានកន្ទួចជាឈើគ្រោស់យួននោះ ហៅថា *ថ្មើរ : កយក្បាលមួយថ្មើរ* ។

ថេយ្យសំវាស (ថៃយ៉ៈស័ងវ៉ស) *ន.* (បា.) ការលួចសំវាស គឺការដែលបុគ្គលជាគ្រហស្ថក្លែងខ្លួនធ្វើជាសាមណេរខ្លួនឯងហើយ ប្រកាសសេចក្ដីឲ្យគេដឹងថាខ្លួនជាសាមណេរ; ឬការដែលបុគ្គលមានភិក្ខុបំបួសខ្លួនឲ្យបានជាសាមណេរ ហើយសាមណេរនោះក្លែងធ្វើជាភិក្ខុ; ឬក៏ការដែលបុគ្គលជាគ្រហស្ថក្លែងខ្លួនធ្វើជាសាមណេរខ្លួនឯងផង ថែមទាំងក្លែងធ្វើជាភិក្ខុផងទៀត (ម. ព. *ថេយ្យសំវាសកៈ* ទៀតផង) ។

ថេយ្យសំវាសកៈ (ថៃយ៉ៈ ស័ង-វ៉ស:ក:) *ន.* (បា. *-សក*) បុគ្គលអ្នកលួចសំវាស (ត. វិ. ពុ.) ក្នុងវិន័យពុទ្ធសាសនាប្រាប់ថា មាន ៣ ប្រភេទ គឺ ១— *លិង្គត្ថេនកៈ* :

លបលួចក្លែងធ្វើជាសាមណេរខ្លួនឯង ដោយឥតមានគ្រូបំបួស; ២— *សំវាសត្ថេនកៈ* : បួសជាសាមណេរដោយមានភិក្ខុជាគ្រូបំបួស ក៏ទៅក្លែងខ្លួនធ្វើជាភិក្ខុ; ៣— *ឧភយត្ថេនកៈ* : លបលួចក្លែងធ្វើជាសាមណេរផង ថែមទាំងទៅក្លែងខ្លួនធ្វើជាភិក្ខុផងទៀត ។ *ថេយ្យសំវាសកៈ* ទាំង ៣ ប្រភេទនេះ ពុំមានសិទ្ធិត្រូវបានបួសជាសាមណេរឡើយ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុបំបួសដោយដាច់ខាត ប្រសិនបើបួស ក៏ពុំឡើងជាសាមណេរដែរ ព្រោះជាអភព្វបុគ្គលទៅហើយ ។

ថេរ *គុ.* (បា. *ថិរ*; សំ. *ស្ថិរ*) មាំមួន, ខ្ជាប់ខ្ជួន, ឋិតថេរ; សម្រាប់និយាយផ្សំនឹងពាក្យឋិត : *ឋិតថេរ* គឺតាំងនៅមាំ, ពិតប្រាកដ (ម. ព. *ឋិតថេរ* ទៀតផង) ។

ថេរ: ១ (ថេរ:) *គុ.* (បា. *ថេរ*; សំ. *ស្ថវិរ*) ដែលមានអាយុច្រើន, ចាស់, មាំមួន (មិនសូវប្រើ, ច្រើនប្រើតែក្នុងប្រយោគភាសាបាលី) ។

ថេរ: ២ (ថេរ:) *ន.* (បា. *ថេរ*; សំ. *ស្ថវិរ*) ភិក្ខុអ្នកមានចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន គឺភិក្ខុដែលបួសបានវស្សាច្រើនហើយ យ៉ាងតិចពី ១០ វស្សាឡើងទៅ ហៅថា *បួសបាន ១០ វស្សាហើយ : ឡើងជាព្រះថេរ:, ព្រះថេរ:និមន្តមក* ។ បើភិក្ខុនីហៅថា *ថេរី* ។

ថេរភាព (ថេរ:ភាប) *ន.* (បា. *ថេរភាវ*; សំ. *ស្ថវិរភាវ*) ភាពនៃថេរ:, ភាពជាថេរ: (ម. ព. *ថេរ: ២ ន.* ផង) ។

ថេរភូមិ (ថេរ:ភូម) *ន.* (បា.; សំ. *ស្ថវិរភូមិ*) ទី, ថ្នាក់នៃថេរ: (ម. ព. *ថេរ: ២ ន.* ផង) ។

ថេរវាទ (ថេរ:វ៉ាត) *ន.* (បា.; សំ. *ស្ថវិរវាទ*) ពាក្យរបស់ព្រះថេរ:ឬពាក្យដែលព្រះថេរ:និយាយ ។ ព្រះត្រៃបិដកជាពុទ្ធវចនៈ ដែលព្រះថេរ:ជាអរហន្តទាំងឡាយលោកបានលើកសង្គាយនា រៀបរៀងទុកឲ្យនៅទៀងទាត់តាមការពិតរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមិនឲ្យឃ្លៀងឃ្លាតក៏ហៅថា *ថេរវាទ* ដែរ : *លោកអ្នកប្រព្រឹត្តកាន់តាមថេរវាទ* គឺលោកដែលប្រព្រឹត្តកាន់តាមលំអានសេចក្ដីក្នុងព្រះត្រៃបិដក ។ ព. ផ្ទ. *អាចារិយវាទ* ។

ថេរវាទី (ថេរ:—) *ន.* ឬ *គុ.* (បា.; សំ. *ស្ថវិរវាទិន៑*) អ្នកដែលនិយាយតាមព្រះថេរ:; ពួកថេរវាទ ។ ពួកអ្នកកាន់ពុទ្ធសាសនាខាង *ទក្ខិណនិកាយ* គឺពួកដែលកាន់តាមគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកខាងភាសាបាលី, ផ្សេងពីនៃខ្លះពីពួកខាង *ឧត្តរនិកាយ* ជាពួក *ថេរវាទី* ។ ព. ផ្ទ. *អាចារិយវាទី* ។

ថេរានុត្ថេរ: (ថេរ៉ានុត-ថេរ:) *ន.* (បា. *ថេរ+អនុថេរ* > *ថេរានុត្ថេរ*) ព្រះថេរ:ធំនិងព្រះថេរ:តូច ។

ថេរី (—រី) *ន.* (បា.) មើលក្នុងពាក្យ *ថេរ: ២ ន.* ។

ថែ *កិ.* គ្រប់គ្រង, រក្សា, ចិញ្ចឹម : *ថែកូន, ថែផ្ទះសំបែង* ។ *ថែថ្ងូន* (ម. ព. *ថ្ងូន ឧ.*) ។

ថែទាំ *កិ.* ថែទាំ គឺថែដោយប្រយ័ត្នប្រយែងមិនឲ្យប្រ-

ហែសរទូស (ថែរហើយថែរទៀត ឬថែញឹកញយ) ។

ថែប ១ *កិ.* ប៉ះដែកល្អិតដែកអង់ដើម្បីឲ្យមុត : *ថែបកាំបិត, ថែបមុខប៉ូរថៅ* ។

ថែប ២ *ន.* (យ.) ដែកអាស្បែ ឬ ដែកអាសៀក : *កាំបិតនេះធ្វើអំពីដែកថែប* ។

ថែប ៣ *ន.* ថែងធ្វើដោយឬស្សី, បបុសឬស្លឹកត្នោត, ស្លឹកលាកជាដើម សម្រាប់ហាលថ្នាំ; អ្នកស្រុកខ្លះហៅ *ស្លៀប* ។ ប្រដាប់សម្រាប់ស្រាក់ស្លៀង ធ្វើរាងដូចផ្តិលសម្រាប់បើកទឹកបាន ក៏ហៅ *ថែប* ដែរ : *យកថែបមកដាក់ថ្នាំ, ដកយកថែបនេះចេញ* ។

ថែម *កិ.* បន្ថែមឲ្យច្រើនឡើង, បន្ថែមចំនួន, បំពេញចំនួន : *ថែមប្រាយ, ថែមលុយ* ។ ពាក្យនេះខ្មែរតែងប្រើជា *កិ. វិ.* ដូចពាក្យថា *ថយថែម, កាប់ថែម* ជាដើម ។

ថែរ *ន.* ភេសជ្ជៈមានស្លាកថ្លៃ, ចរិតល ។ *កុដិថែរ* កុដិដែលមានថែរច្រើន ចាំងដៃក្នុងស្លុកដោយសង្កត់ មានទ្វារតាងទទឹង ។

ថៃ *ន.* (ស. *ថៃយ* ក. ប. *ថៃ*) ម. ក. *សៀម* ។

ថៃហ្ង៉ង ឬ **ថៃឡុង** *កិ.* (មើលក្នុងពាក្យ *ថយហ្ង៉ង*) ។

ថោ *ន.* ភាជនៈមូលធំធ្វើដោយដី មានសណ្ឋានដូចចាប់ ប៉ុន្តែតូចប្រមាណអណ្តូង : *ត្រីថោមួយថោ* ។

ថោក *គុ.* (បា. *ថោក*; សំ. *ស្តោក* "តិច") ដែលមានតម្លៃតិច : *ស្រូវថោក; មនុស្សបុកថោក* ។

ថោមនាការ (ថោ ម៉ះ នាការ) *ន.* (បា. *ថោមន* + *អាការ* > *ថោមនាការ*; សំ. *ស្តោមន* + *អាការ* > *ស្តោមនាការ*) អាការ, ដំណើរនៃសេចក្តីសរសើរ : *សំដែងថោមនាការ* ។

ថោមកាព (–ម៉ះ–) *ន.* (បា. *–ការ*) ការដែលទូន្មានសរសើរ, ការសើចឬកោតសរសើរ, ពាក្យសរសើរតម្កើងដោយសារមានដោតន័យ : *បានទទួលនូវថោមកាព, គ្រេតគរចំពោះថោមកាព* ។

ថោមកាទ (ថោម៉ះកត) *ន.* (បា.; សំ. *ស្តោមកទ*) ពាក្យសរសើរ ។

ថោមវាទី (ថោម៉ះ–) *គុ.* ឬ *ន.* (បា.; សំ. *ស្តោមវាទិន*) ដែលរមែងពោលពាក្យសរសើរ; មនុស្សដែលច្រើនតែនិយាយសរសើរគេ; បើស្រីជា *ថោមវាទិនី* ។

ថោមវាទិនី (ម. ក. *ថោមវាទី*) ។

ថោះ *ន.* ឈ្មោះឆ្នាំទី ៤ ដែលសន្មតកំណត់ដោយឈ្មោះទន្សាយ : *ឆ្នាំថោះ* ។

ថៅកែ *ន.* (ចិ.) ឧកញ៉ាម, មេចុងភៅ, ម្ចាស់ហាង ។

ថៅឡៀង *ន.* ខែទូកធានមេជើងសាច់ដែលប្រើសម្រាប់សម្រាប់ប្រើការប្រាក់ព្រាត់ដំបងខ្លះ; ប្រើតាមខែបចិន ក្នុងសម័យមុន, គេប្រើយកសំពត់ស្លូតតេរ ព្រោះជាប់បានច្បាស់ក្រាស់ : *ចិនតែដើមប្រើនៃក្រាក់ថៅឡៀង* ។

ថាំ *កិ.* កំណាញ់, និតកាញ់សំច័យទុក : *កុំថាំបន្តិចទៅ កុំចាយក៏បាច្រើនពេក* ។ *គុ.* ដែលកំណាញ់, ដែលរឹះ : *មនុស្សនេះថាំណាស់* ។

ថាំង *ន.* ប្រដាប់ធ្វើដោយឈើសម្រាប់ដង, សម្រាប់រែកទឹក ។ វត្ថុសម្រាប់វាល់ធញ្ញជាតិ មានស្រូវជាដើមចំនួន ២ តៅ ឬ ចំណុះ ៤០ ឬ ៦០ តាឡឹង : *ស្រូវមួយថាំង* ។

ថ្ករ ១ *កិ.* ធ្លាក់ពន្លកឡាញ ។

ថ្ករ ២ *ន.* ឈ្មោះមច្ឆជាតិមួយប្រភេទពួកត្រី ។

ថ្កល់ ១ *កិ.* (ម. ក. *តម្កល់*) ។

ថ្កល់ ២ *កិ. វិ.* នឹងណាស់, ដែលនឹងដូចគេតម្កល់ : *នឹងថ្កល់* ។

ថ្កាត់ *ឧ.* ពាក្យសម្រាប់និយាយឲ្យជាមួយនឹងពាក្យ ឈឺ : *ឈឺថ្កាត់* ។ បុរាណប្រើជា *កិ.* គឺចាប់ឈើ ដូចមានក្នុងសម្រាក *គេថ្កាត់ថ្ងៃស្មុគ្រ* ជាដើម ។

ថ្កាន ១ *ការ. និ.* កាន់, ខ្ជាប់, ខ្ជោរ, សំពោ, ចំពោះទៅរក (ប្រើតែក្នុងកាព្យ) ។

ថ្កាន ២ *ឧ.* ពាក្យសម្រាប់និយាយឲ្យជាមួយនឹងពាក្យថ្កើង : *ថ្កើនថ្កាន* គឺថ្កើងឡើង, ថ្កើងមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះខ្ពស់ត្រដែត ។

ថ្កាប់ *កិ.* ចាប់ដោយតក្លាប់ ។

ថ្កាល *ន.* ឈ្មោះស្មៅមួយប្រភេទ ។

ថ្កុំ *ន.* ឈ្មោះឈើមួយប្រភេទ ផ្លែទុំមានសជ្ជៈជន្តិចរ រកចបរិភោគជាអាហារបាន ។

ថ្កើង *គុ.* ខ្ពង់, ខ្ពស់, ខ្ពង់ខ្ពស់, មានយសបរិវារ, មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីរកច្រើន : *ប្រាសាទថ្កើន, ជាតិថ្កើន* ។

ថ្កៀប *កិ.* ចាប់ដោយតង្កៀបឬចាប់កៀបដោយម្រាមជើងឬក៏ម្រាមដៃ ។

ថ្កោល *កិ.* រំពៃងចាំមើល គំពីទីខ្ពស់ទៅទីទាប : *ថ្កោលមើល* ។ *ថ្កោលទោស* រំពៃយកដំណើរទោសទុសរបស់អ្នកដទៃ : *កុំថ្កោលទោសគេ; មនុស្សហ្នឹងមានឡើង កជការមានបន្តិចឲ្យថ្កោលមើលតែកល់ថ្ងៃ* ។

ថ្កុំ ឬ **ថ្កុំ** *ឧ.* ពាក្យសម្រាប់និយាយឲ្យនឹងពាក្យថ្កើង : *ថ្កុំថ្កើន* ឬ *ថ្កុំថ្កើន* ។

ថ្លាម *ន.* ធ្មេញធំៗ ដែលដុះនៅខាងចុងថ្គាមសម្រាប់ទំពារ

ខាង ខាងចាំងខាងលើខាងក្រោម : *ថ្គាមមនុស្ស, ថ្គាមដំរី, ថ្គាមត្រី* ។

ថ្គោល គុ. ឬ កិ. វិ. ដែលលេចធ្លោឡើង, ដែលត្រដល់ឬហុយត្រដែតឡើង : *ក្រពើងើបក្បាលថ្គោល; ផែនដីថ្គោល* ។

ថ្ងី ន. ឈ្មោះឬស្សីព្រៃមួយប្រភេទ មានថ្នាំងឆ្ងាយសាច់ស្តើង : *ឬស្សីថ្ងី* ។

ថ្ងប កិ. ស្រាក, ស្រន់, ព្រាងចង់ស្ងប់ : *ជំងឺបានថ្ងបបន្តិច* ។

ថ្ងាន់ ន. ឈ្មោះឈើមួយប្រភេទ សណ្ដានធំ ធ្ងន់ តែងដុះនៅតាមកោក ដំបូក ទួល ។ ត្រួយនិងផ្កាស្រង់ធ្វើជាអាហារបាន ។

ថ្ងាស ន. ភាគមុខមនុស្ស ត្រង់ខាងក្រោមជើងសក់និងខាងលើចិញ្ចើម ។ អវយវៈដែលនៅខាងលើភ្នែកសត្វប្រុសស្រី ក៏ហៅ *ថ្ងាស* ដែរ ។

ថ្ងិចថ្ងរ កិ. ឬ គុ. មាយាទុកដាក់ដាក់ៈ ដែលមានកិរិយាមាយាក្បួចក្បួចច្រើន (ច្រើនប្រើតែខាងមនុស្សស្រី) ។

ថ្ងុង កិ. វិ. ដែលធ្វើមុខធ្លូរងើយថ្ងុយទៅ : *មិនចាំជល់គេហៅទៅឡើយសោះ ស្រាប់តែតក់ចេញដើរថ្ងុងទៅ* ។

ថ្ងុញ គុ. ឬ កិ. វិ. ត្រឹម : *កំបុតថ្ងុញ* គឺកំបុតត្រឹម (ប្រើជា *ថ្ងុយ* ក៏បាន) ។

ថ្ងុយ គុ. ឬ កិ. វិ. (ម. ព. *ថ្ងុញ*) ។

ថ្ងូរ កិ. បញ្ចេញសំឡេងដោយមានទុក្ខវេទនាអ៊ឺកអត ឬ ចៀតចៀតជាដើម : *ល្អតែស្ងួតថ្ងូរពេលព្រឹក: ដេកថ្ងូរ; តែពីលើថ្ងូរ ធ្វើការដេកថ្ងូរ* ធ្វើការអ៊ឺងអ៊ាំង ។

ថ្ងូរ កិ. វិ. ដែលបះអើតឡើងតែបន្តិច មើលទៅឃើញប្រផេះ ។

ថ្ងួច កិ. ស្រែកហៅគ្នា, ស្រែករកគ្នា (ព្រៃ) : *ត្រពិចថ្ងួច* ។

ថ្ងៃ ន. វេលាមានពន្លឺព្រះអាទិត្យប្រាកដ ។ តាមលោកសាស្ត្រ កំណត់វេលា ២៤ នាឡិកា គឺ ២៤ ម៉ោង រាប់ពីក្រោយវេលាកណ្ដាលអធ្រាត្រមកដល់ពាក់កណ្ដាលអធ្រាត្រវិញ (ជា ២៤ ម៉ោង) ហៅថា *មួយថ្ងៃ;* ហៅតាមពាក្យទម្លាប់ថា *យប់មួយ ថ្ងៃមួយ* ឬ *មួយថ្ងៃមួយយប់* ។ ពន្លឺអាទិត្យឬសូរ្យមណ្ឌលក៏ហៅ *ថ្ងៃ* ដែរ : *ថ្ងៃអាទិត្យ; ថ្ងៃនេះ, ថ្ងៃស្អែក, ថ្ងៃខានស្អែក; ថ្ងៃត្រង់* ។ល។

ថ្កោក (ម. ព. *ត្រដោក*) ។

ថ្កោកក្ដារ (ម. ព. *ត្រដោកក្ដារ*) ។

ថ្កោកជើងចៃ (ម. ព. *ត្រដោកជើងចៃ*) ។

ថ្នក់ ន. ចុងកំពូលពាក់ត្រង់ទីប្រជុំដែលស្ងៀកខាងមុខ : *ថ្នក់សំពត់* ។ ចង្ក្រងសំពត់ដែលចង្កូចឡើងមានសណ្ឋានអកបុល សម្រាប់ដាក់អ្វីៗ : *ដាក់ផែនខ្មួកក្នុងថ្នក់, ត្រាប់ពោតមួយថ្នក់* ។ កន្លែងដែលផត, ខួង, ផតឃុល : *ថ្នក់ថ្នល់, ថ្នក់ឈ្នក់, ថ្នក់ថ្ង, ថ្នក់ខ្សែខ្ទង់* ។

ថ្នង ន. ប្រដាប់ភាជន៍មួយប្រភេទ ច្រើនតែធ្វើដោយស្ពាន់ ជាទ្រុង មានដងមានចំណាស់សម្រាប់ដាក់គ្រឿង ។

ថ្នម កិ. ធ្វើមិនឱ្យមានហ្មង, បែរមិនឱ្យជឿយហត់ ប្រើប្រាស់ដោយប្រយ័ត្ន ក្នុងក្រែងបាក់បាស, ចាប់ខ្ទេច... : *ថ្នមខ្លួន, ថ្នមកូន, ថ្នមគោក្របី* ។ កិ. វិ. : *ដើរថ្នមៗ* គឺដើរតិចៗ ស្រាលជើង ។ *កាន់ថ្នមដៃ* គឺកាន់ស្រាល ក្រែងបែកហែកប្រេះបាក់ជាដើមឬសង្កត់ខ្លាំង ។

ថ្នរ គុ. ដែលមានវ័យស្រករគ្នា, ដែលមានភាពស្មើគ្នា សំណល់ ប្រើជាបំពេះតែផ្ញើភ្ជាប់ជាមួយពាក្យ *គ្នា* ថា *គ្នាថ្នរ* គឺជាគ្នាស្មើ, ឧទាហរណ៍ : *កុំត្រូវយកម្នាក់ជាគ្នាថ្នរឡើយ* ។

ថ្នល់ ន. ផ្លូវខ្ពស់ដោយដីលើក : *បារដាយតាមថ្នល់, កូនដៃគ្នាជួយលើកថ្នល់ពីភូមិមួយទៅភូមិមួយ, កុំបែរគោក្របីឡើងដើរកាត់ថ្នល់* ។

ថ្នល់ទទឹង ន. ទីប្រជុំថ្នល់បែងខ្វែងជាបួន: ហៅតាមចំពោះតែថ្នល់ក្រៅទីក្រុង ។ ហៅថា *ថ្នល់បែកបួន* ឬ *ថ្នល់ក្រវែលទីកែង* ឬក៏ *ថ្នល់ក្រវែលទីកែងបួន* ដូចជា ហៅផ្លូវខ្វែងក្នុងក្រុងដែរក៏បាន ។

ថ្នាក់ ន. ជាន់, សង្កាត់; ល្បាក់ សម្រាប់ដាក់អ្វីៗ : *កនមាថ្នាក់, តម្រៀបតាមថ្នាក់, ថ្នាក់ទី១, ប្រឡងឡើងថ្នាក់* ។

ថ្នាក់ថ្នម កិ. បីបាច់រក្សាមិនឱ្យមានហ្មង, បីបាច់រក្សាដោយប្រយ័ត្ន, ថ្នមមិនឱ្យអាក់ចិត្ត : *កុំតែថ្នាក់ថ្នមកូនឱ្យហួសហេតុពេក, គួរតែចង្អុលប្រាប់ឱ្យចេះស៊ូទ្រាំនឹងការនឿយហត់តាំងពីក្មេងទៅ* ។

ថ្នាក់ថ្នល់ ន. សេចក្ដីអាក់អន់ក្នុងចិត្ត ហាក់ដូចជាមានថ្នាក់មានថ្នល់: ព្រោះថ្នាក់ ។

ថ្នាក់ថ្នាំង ន. សេចក្ដីអាក់អន់ចិត្តដោយព្រងើយកាល ហាក់ដូចជាមានថ្នាក់មានថ្នាំង: *ការនៅរួមជាមួយគ្នា គួរតែកុំឱ្យមានថ្នាក់ថ្នាំងបន្តិចបន្តួចជាដាច់ខាត* ។

ថ្នាល ន. ទីដីសម្រាប់សាបព្រួសស្រូវឬព្រោះពូជថ្នាំជាដើម : *ថ្នាលសំណាប, កូនថ្នាំ ១ ថ្នាល* ។

ថ្នាស គុ. ត្រាតែ, ពាល់តែ, លុះត្រាតែ : *ដូចគកាក់-*

ប្រើនឹងទៀតក្នុងសេចក្ដីសប្បាយ ថ្នាសនៃបាតផល់ទៅប្រ-ភាពឈើ (ម. ពក្យមហាករ:) ។ កុំតាយនឹង, ក្បួនឹង: ថ្នាសអ្វីនឹងបាន, ថ្នាសអ្វីនឹងផល (សាស្ត្រាស្បែងពាក្យពាក្យបុរាណមានប្រើនេះទេ) ។

ថ្នឹក ឬ. ពាក្យសម្រាប់និយាយស្រដៀងនឹងពាក្យ ថ្នម: ថ្នឹក-ថ្នម ឬ ថ្នមថ្នឹក និយាយគស់ពីចិត្ត, ថ្នមមិនឲ្យឈឺចាប់ចិត្ត ។

ថ្នឹក គុ. ឬ កិ. វិ. ដែលអាចអួលនឹកគិតទៅ បានដោយស្រួល; ប្រសប់, ស្ទាត់ដោយធ្លាប់: គោថ្នឹក; មនុស្សថ្នឹក, ធ្វើការថ្នឹក, ប្រើថ្នឹក ។

ថ្នង ន. ឈ្មោះវល្លិមួយប្រភេទ ស្លឹក, ផ្កា, ផ្លែមានរស-ជូរសម្រាប់ប្រើជាម្ហូប ។

ថ្នូរ ន. របស់ដែលប្តូរ, តម្លៃដែលដូរ: អ្នកយកប្រាក់ហាសិបរៀលទៅ ជាថ្នូរនឹងគោមួយ នឹងដែលខ្ញុំយកមក; អ្នកដូរគោហ្នឹងមកឲ្យខ្ញុំចុះ ខ្ញុំឲ្យពីថ្នូរ ។

ថ្នេរ ន. ស៊ំអាវដែលដេរ ។ អ្វីៗដែលមានស្នាមដូចដេរ ក៏ហៅថា ថ្នេរ ដែរ ។

ថ្នោល ន. ប្រដាប់ធ្វើដោយឈើឬឬស្សី សម្រាប់ប្រើ-ដោល ។ ដើមផ្ការគុទទីរបស់បន្លែដែលមានតម្រៀបក៏ហៅ ថ្នោល ដែរ ។

ថ្នាំ ន. វត្ថុសម្រាប់រម្ងាប់រោគផ្សេងៗ: ទឹកថ្នាំ, ពេទ្យ-ថ្នាំ ។ ឈ្មោះដំណាំមានស្លឹកយកមកហាលហាល សម្រាប់ជក់ឬបារី: ថ្នាំមួយបាញ់ ។ វត្ថុមានពណ៌ផ្សេងៗ សម្រាប់លាបពាក់ផែតតាំងគូរ: ថ្នាំទៀ, ថ្នាំលឿង ។

ថ្នាំង ន. សន្ទាក់: ថ្នាំងដៃ, ថ្នាំងឫស្សី, ថ្នាំងអំពៅ, ថ្នាំងបបុស ។

ថ្នាំងថ្នាក់ ន. សេចក្ដីអន់អាក់ចិត្ត, ក្រេវក្រោធ (ម. ក. ថ្នាក់ថ្នាំង) ។

ថ្នុះ កិ. ញៀបជិត, បិទជិត, ស៊ើរជិត: ថ្នុះទឹកផល ពិតពិតនឹងផល់: ថ្នុះមោ ឬ ថ្នុះមារណ៍ ពិបាកស្លាប់, រំពឹងស្លាប់ (ព. ពុ.) ។

ថ្ពក់ កិ. គោះការដោយតម្លក់: ថ្ពក់ថ្ពក្រសាំង ។

ថ្ពង ន. ឈ្មោះទីក្រុងក្នុងអាណាចក្រកម្ពុជា នៅប៉ែកខាងលិច សព្វថ្ងៃនេះ ទៅជាស្រុកក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ: សាលា-ស្រុកថ្ពង តាំងនៅឧដុង្គ ។

ថ្ពាល់ ន. សរីរាវយវៈនៃមនុស្សសត្វត្រង់ចំហៀងមុខទាំងខាងស្តាំទាំងខាងឆ្វេង: ថ្ពាល់កំពុន ថ្ពាល់ដែលមានសាច់កំ-ពុង ។ ថ្ពាល់ផត ថ្ពាល់ដែលមានសាច់ផត ។ ថ្ពាល់ត្រគាក កំប៉េះត្រគាក ។ ថ្ពាល់ខ្ទុង (ព. សា.) កំប៉េះខ្ទុង ។ ថ្ពាល់ខ្ទា បត្តិហ៊ីន (ម. ទ. បុ.) មនុស្សដែលមានថ្ពាល់រីកត្រហោញ មានបញ្ញាខ្មី ប្រើនៃមានសម្ដីថ្វីមាត់ពួកក្នុង ។ល។

ថ្ពិន ន. (ម. ក. ត្ពិន ឬ ថ្ពិន) ។

ថ្ពឹន កិ. បង្កើនចាំផ្នែកដោយរួបនឹងសំពត់ ឬបាំង-បាំងភ្នែកដោយមន្តអាគម ឬដោយកលល្បិចអ្វីមួយ: ថ្ពឹនភ្នែក, បន្លំភាគថ្ពឹនភ្នែក ។

ថ្ពុត កិ. តាសសៃថ្មី សរសៃត្រូវបៀតជាដើម ឲ្យជាប់ភ្ជាប់ហើយរូបផ្លិតខ្សែ ។ ព. ប្រ. គុ. ពាក្យថ្ពុត គឺពាក្យដែលអ្នកនិយាយប្រមូលយកដំណើរយកហេតុពីនេះពីនោះមុំ ហាក់ដូចគេត្រូវចាប់ផ្គុំគ្នា ។ គេនិយាយម្យ៉ាងទៀតថា: ថ្ពុតថ្ពុនធ្វើ-ជាមុំ គឺប្រៀបប្រហែលដូចជាគេចងខ្សែតភ្ជាប់ឲ្យជាជុំ ។

ថ្ពេច កិ. ផ្ចិតភ្នែក: ថ្ពេចកប្បាស ។

ថ្ពែក គុ. ដែលមានស្បែកក្បាលរលីងតពសក់ ឬលើងគពសក់ទាំង: ក្បាលថ្ពែក ។

ថ្ម ន. ធាតុដីដែលរឹងហើយជាប់ (ទីទៃពីលោហធាតុ): ថ្មភ្នំ, ថ្មបាយក្រៀម; ថ្មកែវ, ថ្មខ្មៅ ។ល។

ថ្មាត់ ១ កិ. បត់ (និយាយបានតែពីបត់ម្ជុលបៀក): ថ្មាត់ម្ជុល ឬ ថ្មាត់ស្លា ។

ថ្មាត់ ២ ន. ឬ គុ. ម្លូដែលក្រៀមថ្មាត់ហើយ: ម្លូថ្មាត់ ឬ ស្លាថ្មាត់ ។

ថ្មារ ន. ពេល, កាល; សព្វថ្ងៃនិយាយថា ថ្មើរ ក៏-មាន, គួរប្រើ ថ្មើរ វិញ (ម. ក. ថ្មើរ) ។

ថ្មី គុ. ទើបនឹងកើតមាន ទើបធ្វើឬប្រើប្រាស់ហើយតែមិនទាន់សៅហ្មង, មិនទាន់ចាស់: សំពត់ថ្មី, ចិត្តថ្មី ។

ថ្មើរ ន. ពេល, កាល: ថ្មើរនោះហើយ ? ថ្មើរ-ណេះហើយនៅមិនបានទេ ។ និយាយក្លាយជា ថ្មារ ក៏មានខ្លះ (ម. ក. ថ្មារ ទៀតផង) ។

ថ្មើរជើង ន. ទាហានអ្នកដើរដោយជើង: ទាហានថ្មើរជើង, ពលថ្មើរជើង ។

ថ្មើរទេស ន. អ្នកដើរទេស (ម. ក. ដើរទេស) ។

ថ្មើរព្រៃ ន. អ្នកដើរព្រៃ, ព្រានព្រៃ (ម. ក. ពរាន) ។

ថ្មៃ កិ. វិ. មើលសម្លឹងដោយអាការបើកភ្នែកធំ: សម្លឹងថ្មៃ ។

ថ្មោង គុ. ថ្មី, ដំបូង, ចំពោះ: ចំណីថ្មោង ។ ថ្មោងថ្មី ដែលថ្មោងហើយទើបបានថ្មី ។

ថ្មង់ គុ. ដែលរូបសោភាប្រសាទស្អាតល្អ: គ្រឿងថ្មង់, មនុស្សថ្មង់ ។ ដែលមានសូរសព្ទណាស់ឮខ្លាំងយ៉ាំងមិនឲ្យស្តាប់អ្វីឯទៀតឮ: កុំនិយាយខ្លាំងពេកថ្មង់ណាស់ស្តាប់អ្វីមិនឮទេ!

ថ្មា គុ. ដែលជ្រះស្រឡះតែមួយ: ទឹកថ្មា ។

ថ្មាង ន. ថ្នាំងដំមានមាត់ធំ, ធ្វើដោយដី ។

ថ្លាញ់ ន. ឈ្មោះឈើមួយប្រភេទ ។

ថ្លាន់ ន. ឈ្មោះពស់មួយប្រភេទខ្លួនធំតែគ្មានពិស តែមានកម្លាំងខ្លាំង អាចរឹតក្រសោបច្របាច់សត្វយកជាអាហារបាន ។

ថ្លឹង ១ កិ. លើកស្ទង់ទម្ងន់ : *ថ្លឹងមាស, ថ្លឹងពេជ្រ* ។

ថ្លឹង ២ ន. ប្រដាប់ធ្វើដោយឈើ មានភាគជាស្លាកម៉ែង មានដងចងប្រយោលភ្ជាប់មកនឹងក្បាលស្លាក មានដៃល្អីសម្រាប់ឡើងចុះជាន់ក្បាលស្លាកឲ្យចុះ យកទៅបោកធាក់បុកអង្ករពាក់ស្រូវ, ច្រើនប្រើធ្វើស្រូវប្រាំង : *ដងថ្លឹង, កំពឹងថ្លឹង, ជាន់ថ្លឹង* ។

ថ្លុក ន. ទីដីក្រហូងដែលដក់ទឹកភ្លៀងក្នុងរដូវវស្សា តែតូចជាងត្រពាំង, ច្រើនកើតដោយសារក្របីដេក, ដោយសារទឹកហូរច្រោះ ឬមានមនុស្សកាយដីឲ្យមានជាក្រហូង ។ *ថ្លុកផ្ទុក* ទីដែលមានក្រហេងក្រហូងខ្ទះ មានរន្ធខ្ទុះ ។

ថ្លើង ន. ត្លុកដែលលៀនហាង, ដែលក្រអើត, មហោត ។ *ថ្លើងថេរ* ពួកថ្លើងចេះតែរពឹសតោះពត្យាប់ឬសេញ (ទុក្ខាមេរ) ។

ថ្លើម ន. អវយវៈក្នុងខ្លួនមនុស្សសត្វ ដែលជាភ្នាក់ប្រមាត់បេះដូង ។ *ថ្លើមធំ* (ព. ប្រ.) មិនខ្លាច, ក្រអើត : *ផ្ទាល់ខ្លួនតើទ្រាំនឹងការថ្លើមធំហើយអាកោតញាញើតនរណាទេ !*

ថ្លើមអណ្ដើក ន. ឈ្មោះឈើតូចមួយប្រភេទ : *ដើមថ្លើមអណ្ដើក* ។ ឈ្មោះផ្សិតមួយប្រភេទពណ៌ក្រហម : *ផ្សិតថ្លើមអណ្ដើក* ។

ថ្លែង កិ. ពោលរៀបរាប់, ពោលបង្ហាញ, សម្ដែងការរៀបរាប់ : *ថ្លែងសុន្ទរកថា, ថ្លែងសេចក្ដី* ។

ថ្លែន ន. ឈ្មោះសត្វមួយប្រភេទពួកចង្រិត សម្បុរលឿងខ្លួនគេលាបប្រេង ។

ថ្លៃ ១ គុ. ឬ កិ. វិ. ដែលមានតម្លៃ : *កាលពីដើមក្របីក្រក្រាក់ណាស់, ស្រូវ ១ ហាប ថ្លៃ ៣ រៀល; ប្រហុកនេះថ្លៃណាស់; លក់ថ្លៃណាស់* ។ ព. ផ្ទ. *ថោក* ។

ថ្លៃ ២ ន. តម្លៃ : *ត្រូវសួរឲ្យដឹងថ្លៃសិន, របស់នេះថ្លៃប៉ុន្មាន ?, ទំនិញឡើងថ្លៃ* ។

ថ្លៃ ៣ គុ. ដែលមិនមែនជាសាច់បង្កើត : *ឪពុកថ្លៃ, ប្អូនថ្លៃ, សាច់ថ្លៃ* ។ *ថ្លៃចង* (ត. ក.) ជាងមានតម្លៃរបស់ ... *ថ្លៃថ្លា* ឬ *ថ្លាថ្លៃ* (ត. ក.) ថ្លៃស្រស់ថ្លា ។ *ថ្លៃពិសី* (ត. ក.) ពិសេសមានតម្លៃ ។ល។

ថ្លៃថ្នូរ គុ. មានតម្លៃខ្ពស់លើកសរសើរ គួរគប់អាន : *មនុស្សនេះ គួរថ្លៃថ្នូរណាស់, របស់នេះថ្លៃថ្នូរណាស់* ។ ន. មនុស្ស, សត្វ ឬវត្ថុ ដែលមានតម្លៃខ្ពស់សរសើរ គួរគប់អាន ។

ថ្លោស គុ. ធាត់ធំ, ពេញសាច់ (ក្មេងតូច, ផ្លែឈើ) : *ក្មេងនេះថ្លោសណាស់; ឆ្នាំនេះទឹកភ្លៀងស្រួល ផ្លែ*

ឈើច្រើនថ្លោស ។ *ថ្លោសចិត្ត ថ្លោសគំនិត* គឺ ធ្វើសចិត្ត ធ្វើសគំនិត; *សម្ដីថ្លោស* គឺពាក្យព្រហើន ។

ថ្លោះ កិ. របូត, ភ្លាត់; ចាស់; ធ្លាក់, ប្រែ; ខ្លាត, ខ្ចូច : *ថ្លោះដៃ* គឺរបូត ឬភ្លាត់ដៃ; *ថ្លោះការ* គឺភ្លាត់ការ ឬចាស់ការ; *ថ្លោះមុខ* គឺធ្លាក់ទឹកមុខ ឬប្រែទឹកមុខ; *ថ្លោះសរសៃ* គឺចាស់សរសៃ; *ថ្លោះស័ក្តិ* ឬ *ថ្លោះបុណ្យស័ក្តិ* គឺធ្លាក់ការ ឬខូចបុណ្យស័ក្តិ ។ល។

ថ្លោះធ្លោយ កិ. ភ្លាត់ច្រុលដោយធ្លោយគំនិត : *ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន កុំឲ្យថ្លោះធ្លោយខូចការ* ។

ថ្វាក គុ. ដែលណាសងាកកន្ធ្លកចេញទៅខាង : *ក្របីស្នែងថ្វាក* ។

ថ្វាង ន. ឈ្មោះត្រីស្លឹកដ : *ត្រីថ្វាង* ។

ថ្វាត់ ១ និ. ប្រាកដដូចដែល (សម្រាប់ប្រើតែក្នុងកាព្យ) : ... *ស្ដេចបរោហ៍ក្រោធល័ហ៍ទៀតថ្វាត់* ។

ថ្វាត់ ២ ឧ. ពាក្យសម្រាប់និយាយឆ្លងពាក្យ ថ្វាយ (សម្រាប់ប្រើតែក្នុងកាព្យ) : *លើកករប្រណម្យ ថ្វាត់-ថ្វាយបង្គំ ចំពោះព្រះភ័ក្ត្រ ...* ។

ថ្វាយ កិ. ឲ្យ, ប្រគល់, ប្រគេន (រ. ស.) : *ថ្វាយគ្រឿងបណ្ណាការ* ។

ថ្វាយបង្គំ កិ. សំពះ (រ. ស.); ពាក្យនេះប្រើសាធារណៈតំណមកពីក្នុងសង្ឃផង តាមសណ្ដាប់សេចក្ដីគោរព ។

ថ្វិច ឧ. សូរឮដោយស្ដោះទឹកមាត់ (ម. ព. *ថ្វិច*) ។

ថ្វី និ. ពាក្យសម្រាប់សួរហេតុ, រកដំណើរ : *ថ្វីក៏យ៉ ?* ហេតុអ្វីក៏យ៉ ?

ថ្វីគំនិត ន. ស្នាដៃគំនិត, គំនិតប្រសប់. ដំណាញ : *ការការកម្មនេះបានសម្រេចជាលាភផលបានសុខចម្រើន ជាថ្វីគំនិតរបស់អ្នកប្រាជ្ញ* ។

ថ្វីដៃ ន. ស្នាដៃ, ចំណាប់ដៃ : *ធ្វើការយកថ្វីដៃ, មនុស្សមានថ្វីដៃ, ក្បាច់ចម្លាក់គ្រប់សិល្បប្រាសាទបុរាណក្នុងកម្ពុជា សុទ្ធតែជាថ្វីដៃនៃពួកជាតិខ្មែរក្នុងសម័យនោះ* ។

ថ្វីបើ និ. ទោះបីបើ, បើទុកជា... ក៏ដោយ : *ថ្វីបើខ្ញុំឈឺប៉ុណ្ណឹង ខ្ញុំនឹងខំប្រឹងធ្វើការទាន់មុខខ្ញុំឲ្យបាន ហើយស្រេចដូចអ្នកលក់គ្នាដែរ* ។

ថ្វីមាត់ ន. សម្ដីពីរោះ, ឧត្ដមក្នុងការ, ប្រាជ្ញដែលស្រួចប្រយោជន៍ : *ការនេះកើតដោយសារថ្វីមាត់នៃលោកអ្នកនោះ* ។ *សម្ដីថ្វីមាត់* សម្ដីដ៏ជំនាញ អាចឲ្យសម្រេចការបាន ។ : ស. ថា *ថ្វីព្រះឧស្ឋ* ។

ថ្វីហ៎ះថ្វីហើយ! គ. (ព. ពុ.) ចុះម្ដេចទៀត? ចុះហេតុអ្វី?: *ឱ! អធិក្ខេបតាអើយ ថ្វីហ៎ះថ្វីហើយ កំសាន្តយំ?* (មហាវេស្សន្តរជាតក — កណ្ឌកុមារ) ។

ថ្វីយ! ឧ. សូរចេញពីមាត់តាមក្រោយទឹកមាត់ដែលស្ដោះមកដោយសម្ដែងអាការមើលងាយ, បញ្ឆោះឬខ្ពើមចិត្ត, ចាស់ចិត្ត, ស្ដាយក្រោយ : *ថ្វីយ! អញស្អប់មុខណាស់!; ថ្វីយ! ខ្ពើមគេណាស់!* (ព. ទូ. ម.) ។

ថ្វៃ ន. ឈ្មោះទូកធំបែបមួយសម្រាប់ផ្ទុកបន្ទុកធំ មានបែបឡើតជាងកែឡ្ស : *ទូកថ្វៃ, ឥវ៉ាន់ស្រូវដាក់ថ្វៃ* ។ *ទូកថ្វៃ* (ព. ប្រ. បុ.) អ្នកមានទ្រព្យច្រើនព្រោះមិនញុំញ៉ើងទឹក ។ *កុំផុតការថ្វៃ* កុំយកគម្រាប់គេអ្នកមាន ។ *ទូកតូចកុំប្រជួបនឹងទូកថ្វៃ* ខ្លួនជាអ្នកទ័លក្រ កុំប្រឆាំងបរិភោគឲ្យដូចគេអ្នកមាន ។ល។